

Márai Sándor életműve

Arról, hogy az emberek kiszámíthatatlanok

Mert az emberek teljességgel kiszámíthatatlanok. Hiába ismersz harminc éve egy embert, nem tudod megjósolni, hogyan viselkedik majd a sikerben vagy a balsorsban. Hasztalan ismered egy ember jellemét, köznapi szokásait, értelmét, szívét, reflexmozdulatait – az ember csodálatos és titokzatos marad, akkor is, ha máskülönben félhülye. A csapásra talán rikoltással és örömkialtással válaszol, a siker néha megtöri, lehangolja. Néha egészen érthetetlen alkalomból dühöngeni kezdenek az emberek; például elviseltek gyászt, megaláztatást, anyagi, testi vagy erkölcsi szerencsétlenséget, de aztán egy pillanatban gyilkolni, vagy hörögni és üvöltözni kezdenek, mert a villamos nem jön idejében, vagy szorít a cipőjük. Kiegyensúlyozott, mértéktartó emberek egészen különösen válaszolnak valamilyen útszéli megjegyzésre: mintha lényük titkos sebét érintetted volna meg. Van, aki nem bírja el a telefon csengését, más kadarkát kér, mielőtt a bitóra vezetik. Az állat, a kő, a növény is szabályosabb, kiszámíthatóbb, a vihar és a földrengés megbízhatóbb, mint egy ember. Az emberek csodálatosak.

Teljesen egyetértek ezzel a gondolattal. Szerintem is teljesen kiszámíthatatlanok az emberek. És az a legijesztőbb, hogy tényleg lehet, hogy 10-20-30 éve ismerünk valakit, de egy szélsőséges élethelyzet bármit kihozhat az illetőből. Vagy talán nem is kell szélsőséges élethelyzet. Egyszerűen csak egy helyzet. Például ismertem valakit, akiről azt hittem, hogy ismerem. Rossz párkapcsolatban élt. Mindig áldozatszerepet játszott az életben. Vele mindig rossz dolgok történtek. Őt a legtöbben kihasználták. Egy szenvedés, sokszor keserűség és olykor csak nyavalygás volt az élete. Egyre távolabb kerültünk egymástól. Aztán egyszer csak azt hallom, hogy a titkos szerelmével kiutazott Angliába. Borított itthon mindent és lelépett. Szinte hihetetlen volt, hogy ezt az ember tette meg, akit ismertem. El sem tudtam róla képzelni, hogy ennyire erős. És mégis. Azóta boldogan él állítólag.